

- Gennem tilskud til langvarig udtagning af jord af produktionen (20-årig grønbrak), i første række i sårbare grundvandsområder til nutidig og fremtidig vandindvinding (særligt følsomme grundvandsområder), skal loven medvirke til at sikre vandkvaliteten og at skabe biotoper, der kan udgøre levesteder for den vilde flora og fauna.
- Gennem tilskud til etablering og pleje af skov og forbedring af eksisterende skove skal loven medvirke til at opfylde målsætningen om en fordobling af det danske skovareal over en trægeneration (80-100 år) og en øget selvforsyning med træ og dermed til en forøgelse af en jordbrugsproduktion med begrænset anvendelse af kemiske hjælpepestoffer. Skovtilplantningen skal bidrage til den landskabelige variation, beskyttelse af grundvandsressourcerne, herunder i de særligt følsomme grundvandsområder, etablering af nye levesteder for flora og fauna samt fremme af friluftslivet.

Ved tilrettelæggelsen af lovens administration og ved fastsættelsen af tilskudssatserne vil foranstaltninger, der har en positiv indvirkning på vandmiljøet, især i særligt følsomme grundvandsområder og i visse lavbundsområder, og som i øvrigt medvirker til opfyldelse af målsætningen i handlingsplanen for en bæredygtig udvikling i landbruget, blive prioriteret højt.

Ved fastsættelse af tilskudsbeløbene vil der skulle tages hensyn til de foranstaltninger, jordbrugeren påtager sig at gennemføre, og det deraf følgende indkomsttab samt til tilskudssatsernes tilskyndende virkning. De satser, der er anvendt nedenfor i afsnittet om statsfinansielle konsekvenser, er skønnede gennemsnitssatser. I praksis vil de foranstaltninger, som jordbrugeren påtager sig at gennemføre, og de deraf følgende indkomsttab medføre tilskud, der kan være både lavere og højere end gennemsnitssatserne. Hertil kommer, at tilskudssatserne løbende vil skulle justeres op eller ned i lyset af indvundne erfaringer og under hensyn til ændringer i prisniveauet for jordbrugets produkter og præmieniveauet i markedsordningerne m.v., men således at den forudsatte tilslutning til ordningerne opnås.

De foranstaltninger, der er omfattet af lovforslaget, må ses i sammenhæng bl.a. med de gennemførte ændringer i markedsordningerne inden for den fælles landbrugspolitik, herunder den kommende udformning af ordningen med udtagning uden for omdriften af arealer med visse markafgrøder, jf. RFO 1765/92⁶⁾, med foranstaltninger indeholdt i naturbeskyttelsesloven, Tøndermarskloven, de kommende ændringer i læhegnsloven og med de i medfør af

handlingsplanen for en bæredygtig udvikling skærpede regler for gødnings- og pesticidanvendelsen. Foranstaltningerne må afstemmes med de særlige foranstaltninger, der anvendes i mål 5b-områderne, jf. lovens kapitel 7 c.

b. De enkelte foranstaltninger

i. Skovbrugsforanstaltninger

1° Etablering af skov

Ved lovforslaget videreføres bestræbelserne på at fremme skovrejsningen i Danmark. Der foreslås indført mulighed for at yde tilskud til pleje i 5 år af de arealer, der er tilplantet med tilskud efter loven.

Der har siden 1991 kunnet ydes tilskud til etablering af skov på landbrugsarealer. Ordningen er tilrettelagt efter Struktur- og Planudvalgets anbefalinger. Administrationen tager udgangspunkt i de gældende regionplantillæg for skovrejsning. Der ydes et tilskud til etableringen incl. efterbedring på 40-75 pct. af udgifterne. Der ydes normalt ikke tilskud i områder, hvor skovtilplantning er uønsket. Ordningen administreres af Jordbrugsdirektoratet med bistand af godkendte, sagkyndige konsulenter. Der stilles krav om landbrugspligt og om pålæg af fredskovspligt som betingelse for tilskud. Landbrugsministeren fastsætter efter aftale med miljøministeren generelle betingelser for tilsagn, bl.a. omfattende tilplantningsplaner og medvirken af de nævnte konsulenter. Herigennem sikres, at skovlovsmyndigheden ved statskovdistrikterne som hidtil som hovedregel umiddelbart kan godkende pålæg af fredskovspligt.

Det foreslås, at den hidtidige ordning med tilskud til etablering af skov incl. efterbedring videreføres. Det er hensigten at stille krav om, at hver enkelt sammenhængende skovtilplantning udgør mindst to hektar. Den hidtidige regel om, at der ikke ydes tilskud til de to første hektar af en tilplantning, bortfalder. Desuden foreslås indført mulighed for at yde tilskud til pleje i 5 år af de tilplantede arealer.

Der har hidtil været begrænset tilslutning til ordningen. Det antages, at flere forhold har medført en afventende holdning blandt mulige ansøgere. Den manglende planlægningsmæssige fastlæggelse af skovrejsningsområder og områder, hvor skovtilplantning er uønsket, debatten om fradragsmulighederne for tilplantningsudgifter og forhandlingerne om reformen af EF's landbrugspolitik har haft betydning. Med afklaringen af disse forhold og med indførelse af tilskud til beplantningspleje er der forventning om større tilslutning til ordningen.

Der er derfor ikke foreslået nogen hjemmel til at

⁶⁾ Rådets forordning (EØF) nr. 1765/92 af 30. juni 1992, EF-Tidende nr. L 181 af 1.7.1992, side 12-20.